

K tomuto komuniké dodáva pan Dr. Fiša, že celé jednání bylo dnes velmi srdečné.

Zaznamenal:
Dr. Hub

AMZV ČR, PrS, kart. 59, f. 1, č. 158 037/VI-4/38. Kópia, strojopis.

¹ *Zloženie maďarskej vládnjej delegácie*: predseda gróf P. Teleki, podpredseda A. Nickl, generálny tajomník delegácie P. Sebestyén, Gy. Mészáros.

Delimitačná komisia: predseda gróf. P. Teleki, členovia N. Riedl, A. Benisch, R. Andorka, Gy. Szentpétery, A. Rónay.

Právna komisia: predseda K. Tomcsányi, členovia Gy. Oszvald, P. Balla, R. Beszterczey Jacobi.

Hospodárska komisia: predseda A. Nickl, členovia E. Szilágyi, J. Hanzélyi, Gy. Keresztes, K. Nagy.

Menšinová komisia: predseda T. Pataky, členovia Gy. Oszvald, L. Ottlik, P. Sebestyén, P. Balla.

² *Zloženie česko-slovenskej delegácie*: predseda M. Kobr, P. Fiša, generálny tajomník delegácie.

Delimitačná komisia: predseda Š. Janžák, podpredseda V. Roubík. Ostatní členovia generál R. Viest, J. Braščajko, N. Dolinaj, A. Granatier, K. Rykl, P. Horváth, tajomník komisie I. Milecz.

Hospodárska komisia: predseda M. Niederle, podpredseda P. Zafko. Ostatní členovia: I. Viest, J.

J. Braščajko, E. Bačinský, L. Kudlák, tajomník komisie Z. Augenthaler.

Právna komisia: predseda M. Mičura, podpredseda J. Braščajko. Ostatní členovia M. Kočerhan, F. Foltín, M. Kobr, J. Zvrškovec, tajomník komisie P. Fiša.

³ *Menšinová komisia*: predseda D. Rapant. Ostatní členovia A. Granatier, E. Sobota (neskôr nahradený E. Stodolom), J. Zvrškovec.

⁴ V maďarskom zázname o rokovaní z 8. 11. 1938 sa uvádza: „česko-slovenská delegácia prijala maďarský návrh, aby právna komisia a pre ochranu menšín začala neskôr pracovať, teda až potom, keď to bude vyhovovať maďarským záujmom“. – ZM HÚ SAV, FMMZV, inv. č. 2239, K- 28/2, Küm.pol.1938-7-magyar-cseh tárgyalások a bécsi döntés alapján.

⁵ Pozri VA. Dokumenty, I., s. 61, dok. č. 38, pozn. 1.

15

8. november 1938, Budapešť. Začiatok zasadnutia 17.40, ukončenie 18.45

Protokol prvého zasadnutia delimitačnej komisie o náplni jej činnosti a akceptovaní zásady katastrálnych hraníc obcí.

Commission pour la délimitation de la frontière. Procès-verbal¹

Après un échange de vues préliminaire sur les lignes générales de l'activité future de la Commission, les deux Délégations se mettent provisoirement d'accord sur les points suivants:

1. Division de la frontière en cinq secteurs principaux: Bratislava – Léva, Léva – Rimaszombat, Rimaszombat – Kassa, Kassa – Ungvár, Ungvár – frontière roumaine.

2. Maintien, en principe, dans la mesure de possibilité des limites cadastrales des communes, dans l'intérêt de la population.²

A la demande de la Délégation tchécoslovaque le comte Teleki fait connaître les démarches qu'il a entreprises auprès des autorités compétentes hongroises en vue de la collection des anciennes borne-frontières, qui pourront être employées pour la délimitation de la nouvelle frontière.

Il est entendu que dans la présente phase des travaux de la Commission il est nécessaire que la Délégation tchécoslovaque soit complétée par un expert statisticien-démographe et un expert de cadastre³.

Komisia pre delimitáciu hranice.

Protokol.¹

Po úvodnej výmene názorov na celkovú budúcu činnosť komisie obidve delegácie sa predbežne dohodli na nasledujúcich bodoch:

1. Na rozdelení hranice na päť základných úsekov: Bratislava – Levice, Levice – Rimavská Sobota, Rimavská Sobota – Košice, Košice – Užhorod, Užhorod – rumunská hranica;
2. V záujme obyvateľstva sa uzavrela dohoda, aby sa čo v najvyššej možnej miere dodržiavali katastrálne hranice území obcí.²

Na žiadosť československej delegácie gróf Teleki hovoril o krokoch, ktoré vykonal u príslušných maďarských orgánov vo veci zozbierania starých hraničných kameňov, ktoré by sa mohli použiť na vyznačenie novej hranice.

Podľa neho v súčasnej fáze práce komisie je nevyhnutné československú delegáciu doplniť o odborníkov z oblasti demografickej štatistiky a katastra.³

AMZV ČR, ZÚ Budapešť 1938, kart. 11, f. 251, č. 226/del. Kópia, strojopis.

¹ Présents (pritomní): De la part de la délégation tchécoslovaque – zo strany československej delegácie: Š. Janšák, R. Viest, M. Turzák,

De la part de la délégation hongroise (zo strany maďarskej delegácie): P. Teleki, T. Pataky, R. Andorka, P. Sebestyén.

² Pražské MZV v dohodnutej zásade prílišného akceptovania katastrálnych hraníc obcí videlo isté nevýhody.

Upozornilo česko-slovenskú delegáciu, že táto zásada je nebezpečná, pretože nezohľadňuje najdôležitejšie topografické a dopravné aspekty, ktoré sa tak isto musia uplatniť pri tvorbe novej hranice. Žiadalo vyslanecvo v Budapešti, „aby táto zásada aspoň pri praktickej aplikácii bola modifikovaná a brali sa do úvahy dopravné a hospodárske aspekty, pod ktoré musia byť zahrnuté aj topografické hľadiská“. – AMZV ČR, PrS, kart. 65, f. 11, č. 160 906. Záznam pro domo z 15. 11. 1938.

³ Deň pred spoločným zasadnutím obidvoch vládnych delegácií štyria predsedovia maďarských komisií mali poradu, na ktorej sa dohodli o postupe maďarskej delegácie v nasledujúcich otázkach: 1. V čase trvania vojenskej správy všetky rokované otázky budú konzultovať s maďarským generálnym štáбом. 2. Kým maďarská strana v otázke „ordnungsmässiger Zustand“ nevypracuje vlastné kritériá, bude obhajovať nemecký postup, ktorý sa uplatnil pri rokovaní s česko-slovenskou vládou po prijatí Mnichovskej dohody. 3. Ak česko-slovenská strana bude žiadať ústupky vzťahujúce sa na česko-slovenský štát ako celok, maďarská delegácia zostane neústupná. V prípadoch, keď pôjde o špecifické otázky Slovenska alebo Podkarpatskej Rusi, maďarský postup bude ústretový. 4. Ak by vznikli nezhody v otázkach viedenského rozhodnutia (najmä 6. článku), nie je maďarským záujmom, aby sa problém dostal opäť pred arbitrov. 5. Maďarsko nemôže jednostranne poprieť viedenský rozsudok, ale môže modifikovať spôsob jeho realizácie. – ZM HÚ SAV, FMMZV, inv. č. 2239, K – 28/2, Kúm.pol. 1938-7-magyar-cseh tárgyalások a bécsi döntés alapján. Záznam z rokovania predsedov komisií 7. 11. 1938.

16

9. november 1938, 12.35 hod., Praha.

Vyslanec I. Krno informuje vyslanecvo v Budapešti o návrhu ministra slovenskej vlády F. Ďurčanského týkajúceho sa výmeny niektorých obcí medzi Česko-Slovenskom a Maďarskom.

Ministr Ďurčanský doporučuje žadať pro nás Vráble a Komjatice eventuelne i výmenou za niektoré maďarské obce na príklad Betliary, kde má statek Andrassy nebo Medzev, po prípade maďarské obce z okolí Lučence.

Krno